

KARACADAĞ
KALKINMA AJANSI • DEVELOPMENT AGENCY

ALMANYA - FRANSA ÇALIŞMA ZİYARETİ RAPORU

15 - 21 MAYIS 2016

ALMANYA – FRANSA

ÇALIŞMA ZİYARETİ RAPORU

15-21 Mayıs 2016

Hazırlayan

Emin GİTMEZ

ŞYDO Uzmanı

Bedri YAY

İDB Uzmanı

Emine ARSLAN

DİFB Başkanı

İÇİNDEKİLER

1. PROGRAM KATILIMCILARI
 2. ALMANYA-FRANSA ÇALIŞMA ZİYARETİNİN AMACI
 3. ALMANYA HAKKINDA GENEL BİLGİLER
 - 3.1. Türkiye-Almanya İkili İlişkileri
 - 3.1.1. Türkiye-Almanya Dış Ticareti
 4. FRANSA HAKKINDA GENEL BİLGİLER
 - 4.1. Türkiye-Fransa İkili İlişkileri
 - 4.1.1 Türkiye-Fransa Dış Ticareti
 5. PROGRAMIN İCRASI
 - 5.1. Alman Arkeoloji Enstitüsü Ziyareti
 - 5.2. Adlershof Teknoloji Parkı Ziyareti
 - 5.3. OC3 Enerji A.Ş. Ziyareti
 - 5.4. BMW Motorrad Fabrikası Ziyareti
 - 5.5. Kuzey Fransa Yatırım Ajansı (Nord France Invest) Ziyareti
 6. GENEL DEĞERLENDİRME
 - 6.1. Almanya'ya İlişkin Değerlendirmeler
 - 6.2. Fransa'ya İlişkin Değerlendirmeler
- KAYNAKÇA

ALMANYA-FRANSA ÇALIŞMA ZİYARETİ PROGRAMI

Çalışma ziyareti, 15-21 Mayıs 2016 tarihlerinde gerçekleştirilmiş olup programın akışı aşağıdaki gibidir:

Tablo 1: Program Akışı

15.05.2016 - Pazar
12.00: İstanbul'dan Berlin'e Hareket
13.50: Yerel saat ile Berlin'e Varış
16.05.2016 - Pazartesi
15.00: Alman Arkeoloji Enstitüsü Ziyareti
17.05.2016 - Salı
13.00: Adlershof Teknoloji Parkı Ziyareti
17.00: Berlin Büyükelçiliği ve Berlin Ticaret Müşavirliği Ziyareti
18.05.2016- Çarşamba
08.00: Leipzig Şehrine Hareket
10.00: OC3 Ağ Enerji Firması Ziyareti
12.30: Berlin'e Hareket
15.00: BMW Motorrad Fabrikası Ziyareti
20.30: Paris'e Hareket
19.05.2016 - Perşembe
08.00: Lille Şehrine Hareket
10.00: Kuzey Fransa Yatırım Ajansı Ziyareti
16.00: Paris'e Hareket
20.05.2016 - Cuma
12.00: Paris Büyükelçiliği ve Paris Ticaret Müşavirliği Ziyareti
21.05.2016 - Cumartesi
11.00: İstanbul'a Hareket

1. PROGRAM KATILIMCILARI

Almanya-Fransa çalışma ziyareti programına, Karacadağ Kalkınma Ajansı Yönetim Kurulu Başkanı Şanlıurfa Valisi Sayın İzzettin KÜÇÜK başkanlığında; 13 kişiden oluşan heyet katılım sağlamıştır. Çalışma ziyareti programı süresince Karacadağ Kalkınma Ajansı heyetine; bir rehber, bir tercüman ve bir firma yetkilisi eşlik etmiştir

Tablo 2: Almanya-Fransa Çalışma Ziyareti Katılımcıları

Yönetim Kurulu		
Adı Soyadı	Görevi	Unvanı
Sn. İzzettin KÜÇÜK	Yönetim Kurulu Başkanı	Şanlıurfa Valisi
Sn. Fırat ANLI	Yönetim Kurulu Üyesi	Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkan V.
Sn. Ahmet SAYAR	Yönetim Kurulu Üyesi	Diyarbakır Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı
Sn. Halil AKKAYA	Yönetim Kurulu Üyesi	Şanlıurfa Ticaret ve Sanayi Odası Başkan V.
Sn. Ramazan ÖZKILIÇ	Kalkınma Kurulu Başkanı	Diyarbakır Ticaret Borsası Başkan Yrd.
Genel Sekreterlik		
Adı Soyadı	Görevi	Birimi
Sn. Dr. Hasan MARAL	Genel Sekreter	Genel Sekreterlik
Emine ARSLAN	Birim Başkanı	Dış İlişkiler ve Fonlar Birimi
Bedri YAY	Uzman	İzleme ve Değerlendirme Birimi
Adem ERDURUCAN	Uzman	Program Yönetim Birimi
Emin GİTMEZ	Uzman	Şanlıurfa Yatırım Destek Ofisi
Alper ATEŞ	Muhasebe Sorumlusu	Destek Birimi
Diğer		
Adı Soyadı	Unvanı	Kurumu
Sn. Zülküf KARATEKİN	Genel Sekreter	Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi
Sn. Ömer GÖÇEBELER	Genel Md. Yrd.	Şanlıurfa Büyükşehir Belediyesi ŞUSKİ

2. ALMANYA-FRANSA ÇALIŞMA ZİYARETİNİN AMACI

Çalışma ziyareti ile TRC2 Bölgesinin kalkınmasına katkıda bulunmak için, Karacadağ Kalkınma Ajansı olarak, 15-21 Mayıs 2016 tarihleri arasında, Avrupa'nın önde gelen sanayi bölgeleri ve teknoloji geliştirme bölgeleri ile ilgili bilgi ve tecrübe paylaşımında bulunmak, kalkınma alanında faaliyet gösteren kurum/kuruluşlar ile iletişime geçmek, fikir alışverişinde bulunmak, ilgili aktörlerin deneyimlerinden faydalanmak, Almanya ve Fransa ile gerçekleştirilebilecek olası işbirliği alanlarını belirlemek ve ayrıca Almanya ve Fransa'nın ekonomik ve sosyal yapısı hakkında bilgi almak amacıyla çalışma ziyareti gerçekleştirilmiştir.

3. ALMANYA HAKKINDA GENEL BİLGİLER

Almanya, 357 bin km²'lik yüzölçümü ve yaklaşık 81 milyonluk nüfusuyla, Avrupa'nın en büyük ülkelerindedir. Ülke, nüfus bakımından Avrupa ülkeleri arasında Rusya Federasyonu'ndan sonra ikinci sırada, AB ülkeleri arasında ise ilk sıradadır. Almanya 16 eyaletten oluşan federal bir cumhuriyettir. Ülke, AB içindeki liderlik konumu, güçlü ekonomik, sınai, ticari ve teknolojik yapısıyla Dünya ekonomisi ve siyasetinde kilit aktörlerden biridir.

Almanya, coğrafi olarak Avrupa'nın tam ortasında yer almaktadır. Dokuz komşu ülke ile sınırdış konumundadır. Kuzeyde Danimarka, Hollanda, Belçika, Lüksemburg ve Batıda ise Fransa bulunmaktadır. İsviçre ve Avusturya güneyde, Çek Cumhuriyeti ve Polonya ise doğudaki komşularıdır. Almanya, doğu ile batı ve İskandinav ile Akdeniz havzası arasında bir köprü durumundadır. Avrupa Birliği ve NATO üyelikleri ile orta ve doğu Avrupa ülkeleri arasında da etkin bir köprü rolünü üstlenmiş bulunmaktadır.

Rusya Federasyonu'ndan sonra Avrupa'nın en çok nüfusa sahip ülkesidir. Toplam nüfus 2014 yılı itibarıyla 80,8 milyondur. 2015 yılındaki nüfus ise kesin olmayan verilere göre 81 milyondur. Beklenen yaşam süresi erkeklerde 76, kadınlarda 82'dir. Nüfusun % 8,8'i yabancılardan oluşmaktadır. Yabancı nüfusun yaklaşık % 40'ını diğer AB üyesi ülkeler oluşturmaktadır. Yabancı nüfusun içindeki belli başlı milletler şunlardır: Türk (1.607 bin), İtalyan (520 bin), Polonyalı (468 bin), Yunan (284 bin), Hırvat (223 bin), Avusturyalı (176 bin), Bosna-Hersek'li (154 bin).

Almanya geniş çayırlara ve ormanlara, verimli ovalara sahiptir. Tarımsal araziler yaklaşık 17 milyon hektar, ülkenin ormanlık arazisi ise 11 milyon hektardır. Tarımsal arazilerin 12,1 milyon hektarlık bölümünü ekilebilir araziler ve sürekli bitkiler 4,7 milyon hektarlık bölümünü de sürekli çayır ve otlaklar oluşturmaktadır. Tarım, ormancılık ve balıkçılık, GSYİH'nin % 1'ini oluşturmalarına rağmen, sektör ülkenin sosyal dokusu bakımından belirgin bir öneme sahiptir. Almanya'nın gıda bakımından kendine yeterlilik oranı % 70'ler düzeyindedir.

Almanya'nın gerek petrol gerekse maden cevheri bakımından kaynakları sınırlı olup, bu açıdan büyük ölçüde dışa bağımlıdır. Bununla birlikte, yurtiçi tüketiminin dörtte birini karşılayabilecek düzeyde doğalgaz kaynaklarına, ayrıca geniş taş kömürü, linyit kömürü ve tuz kaynaklarına sahiptir. Ülke genel olarak metal-mineral kaynakları açısından yoksuldu. Almanya yenilenebilir enerjiler alanında AB ülkeleri arasında ilk sırada yer almaktadır. Ülkenin, dünyanın gelişmiş ekonomileri arasında ilk büyük yenilenebilir enerji ekonomisi olduğu ifade edilmektedir. Yeşil enerjiye geçişin temeli, "Birlik'90/Yeşiller" partisinin iktidar ortağı olduğu 1998-2005 yılları arasında gerçekleştirilen yasal düzenlemelere dayanmaktadır.

Ülkenin iki büyük akarsuyu, güneyden kuzeye akan Ren Nehri ve Çek Cumhuriyeti'nden gelip Hamburg Limanı yakınlarında denize ulaşan Elbe hem Almanya, hem de diğer Avrupa ülkeleri için geleneksel suolları olarak büyük bir öneme sahiptirler. Ayrıca Ren Nehri'ni, kollarından biri olan Main Nehri vasıtasıyla, Almanya'da doğup Avusturya üzerinden Karadeniz'e dökülen Tuna Nehri'yle birleştiren bir kanal inşa edilmiştir.

Alman ekonomisinin kalbini imalat sanayi ve ilgili hizmet sektörleri oluşturmaktadır. En önemli imalat sektörleri sanayi makineleri, otomotiv ve kimya sanayi iken son yıllarda telekomünikasyon sektörü de önde gelen faaliyet alanlarından biri haline gelmiştir. Diğer taraftan, Ruhr bölgesindeki çelik imalat sektörü ciddi biçimde küçülürken tarım da önemini giderek yitirmiştir. Diğer sanayileşmiş ülkelerde olduğu gibi Almanya'da da hizmetler sektörünün önemi giderek artmıştır. 2014 yılı itibarıyla hizmetler sektörü ekonominin % 68,7'lik kısmını oluşturmaktadır.

2015 yılında Almanya'nın toplam ihracatı 1.331 milyar dolar, ithalatı ise 1.056 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Ülkenin ticaret fazlası ise 275 milyar dolardır.

Özellikle yüksek katma değerli ürünlere odaklanan Almanya, düşük ücret politikası izleyen ülkelerden kaynaklanan rekabetten İtalya ve İspanya gibi diğer Avrupa ülkelerine kıyasla daha az etkilenmektedir.

Berlin

Almanya'nın başkenti ve 16 eyaletinden birisidir. Yaklaşık 3,5 milyon kişilik nüfusuyla Avrupa Birliği içerisinde Londra'dan sonra en fazla kentsel nüfusa sahiptir. Berlin sanatsal ve mimari yönü ön planda olan bir kenttir. Tarihi anıtlar ve müzeler kentin tarihi ve kültürel mirasının en önemli temsilcileridir. Berlin'de 180 müze ve yaklaşık 440 galeri bulunmaktadır. Müze Adası'nın beş evi, UNESCO dünya mirasına ait dünya çapında ünlü bir mimari kompozisyon oluşturmaktadır.

3.1. Türkiye-Almanya İkili İlişkileri

1790'da Prusya Krallığı ile bir barış ve dostluk anlaşması imzalayan Osmanlı İmparatorluğu, özellikle II. Abdülhamit döneminde Almanya ile askeri ilişkilerini geliştirmiştir. Birinci Dünya Savaşı sırasındaki müttefiklik bağının yanı sıra, o dönemde Bağdat Demiryolunun yapımı gibi önemli yatırımlarda Almanya ile Osmanlı İmparatorluğu işbirliği içerisinde olmuştur. 1933'den sonra Hitler Almanyasını terk eden Yahudi, solcu, liberal Alman akademisyen ve mühendisler Türkiye'ye davet edilmiş, bu aydınların Üniversitelerin yeniden örgütlenmesinde, sanayi tesisleri ve şirketlerin kurulmasında değerli katkıları olmuştur. Soğuk Savaş döneminde Federal Almanya ile ticari, ekonomik ve kültürel ilişkilerimiz yoğun olarak devam etmiş; bu dönemi izleyen 1960'larda, Almanya ile Türkiye arasında imzalanan İşgücü Anlaşmasıyla, çok sayıda vatandaşımız çalışmak amacıyla Almanya'ya gitmiştir.

Ülkemizin en önemli müttefiklerinden biri olan Almanya ile köklü geçmişe sahip, siyasi, askeri, ekonomik ve sosyal boyutları olan çok yönlü ilişkilerimiz bulunmaktadır. İlişkilerimizin önemli unsurları arasında Almanya'da yaşayan ve sayıları 3 milyonu aşan vatandaşlarımız ve Türk kökenli Alman vatandaşları, Almanya'nın en büyük ticaret ortağımız olması, her yıl ülkemizi ziyaret eden 5 milyona yakın Alman turist ve ülkemizde yerleşik 15 bini aşkın Alman vatandaşı yer almaktadır.

Almanya'da 3 milyonu aşkın insanımız yaşamaktadır. Bu kişilerin yarısından fazlası (1.575.000) Alman vatandaşıdır. Almanya'da halen Türk kökenli 1 Avrupa Parlamentosu üyesi ve 11 Federal Parlamento (Bundestag) üyesi bulunmaktadır.

3.1.1. Türkiye-Almanya Dış Ticareti

Ülkemizin yabancı ülkelerle olan ikili ekonomik ve ticari ilişkileri dikkate alındığında, en yoğun ilişkilerin Federal Almanya ile olduğu gözlenmektedir. Almanya 2015 yılında, önceki yıllarda da olduğu gibi, ülkemizin ihracatında birinci sırada yer alırken ithalatımızda Çin'in ardından ikinci sırayı almıştır.

En büyük ticari ortağımız olan Almanya ile ikili ticaretimiz, istisnai yıllar haricinde sürekli açık vermektedir. 2015 yılında ise Almanya ile dış ticaret açığımız 7,9 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Almanya'ya ihracatımız %90 oranında sanayi mamullerinden, yaklaşık %10 oranında tarım ve gıda ürünlerinden oluşmaktadır. Diğer taraftan Almanya'dan ithalatımız %98 oranında sanayi mamullerinden, %2 oranında ise tarım ve gıda ürünlerinden oluşmaktadır.

1960'lı yıllarda Almanya'ya "misafir işçi" olarak giden Türk vatandaşları, özellikle 1980'li yıllardan itibaren girişimciliğe yönelerek kendi iş yerlerini kurmuş ve işveren konumuna gelmişlerdir.

Bugünkü eğilimlerin devam etmesi halinde, Almanya'daki Türk girişimcilerinin sayısının 160.000'e ulaşacağı, Türk işletmelerinde yaklaşık 720 bin kişiye iş imkânı sağlanacağı, yatırım hacminin 15 milyar avro'ya ulaşacağı ve bu firmaların yıllık toplam cirolarının 66 milyar avro civarında gerçekleşeceği tahmin edilmektedir.

4. FRANSA HAKKINDA GENEL BİLGİLER

Fransa 543.945 km² yüzölçümü ile gerek Batı Avrupa'da gerekse Avrupa Birliği içerisindeki en büyük alana sahip ülkedir. Kara sınırları Avrupa ana kara ve İber Yarımadası'na bitişiktir. Kara suları ise Akdeniz'e, Atlas Okyanusu'na, Manş denizine ve Kuzey denizine dayanır. Sınırları 2.889 km uzunluğundadır. Fransa altı ülke ile komşu olup, kuzeyde Belçika ve Lüksemburg, doğuda Almanya ve İsviçre, güney doğuda İtalya, güney batısında ise İspanya bulunmaktadır. Fransa'nın 3427 km uzunluğundaki sahil şeridi, Akdeniz, Manş Denizi, Atlas Okyanusu ve Kuzey Denizi kıyılarından geçmektedir.

Ülkenin doğu ve güneyinde ise dağlık bölgeler bulunmakta olup, Alp dağlarında bulunan Mont Blanc tepesi 4810 metre yüksekliğinde olup Batı Avrupa'nın en yüksek noktasıdır. Fransa'nın alçak bölgelerinden ise dört nehir geçmektedir: Bunlar, Kuzeyde Seine nehri, Batıya doğru akan Loire ve Garonne ve Cenevre Gölünden çıkararak Akdeniz'e dökülen Ren (Rhone) nehridir. Ülkedeki en alçak nokta Rhone Nehri deltası olup deniz seviyesinin 2 m. altındadır.

Ülkenin nüfusu 2015 yılı için 66,3 milyondur. Avrupa'da Almanya'dan sonra en çok nüfusa sahip olan ülkedir. Nüfusun %77,4'ü kentlerde yaşamakta olup ülkenin en büyük kentsel yerleşim merkezi toplam ülke nüfusunun %16'sını barındıran Paris'tir. Paris'ten sonra en kalabalık kentler Marsilya, Lyon ve Nice'tir. Ortalama yaşam süresi kadınlarda 84,5, erkeklerde 78'dir. Ülkenin genel yaş ortalaması 82.dir. Okuma yazma oranı %99'dur.

Ülkenin nüfus artışında ülkeye her yıl 150.000 kadar gelen göçmenlerin payı önemli bir yer tutmaktadır. Gelen göçmenlerin büyük kısmı Fransız vatandaşlığına geçmektedirler. Göçmen nüfus içerisinde en büyük paya sahip olanlar gruplar ise sırasıyla Portekiz, Cezayir ve Fas kökenlilerdir. Fransa'da Türk nüfus toplam nüfus içerisinde aldığı payın % 4 olduğu tahmin edilmektedir. Ülkede işsizlik oranı %9,9 düzeyindedir. 2015 yılı başı itibarı ile ülkedeki işsiz sayısı 2.838.000 kişidir.

Cumhurbaşkanı 5 yıllık bir süre için doğrudan seçilir, ülkenin devamını sağlamakla yükümlü olup bu kapsamda Bakanlar Kuruluna başkanlık eder başbakanın atamasını yapar, dış ilişkiler ve savunmaya ilişkin en kritik konularda sorumluluğu üstlenir, uluslararası anlaşmaları imzalar ve orduyu yönetir. Başbakan ise gündeme ilişkin diğer konulardaki faaliyetleri yönlendirir.

Paris

Paris, Fransa'nın başkentidir. Şehir sınırları içinde kalan bölgede nüfus yaklaşık 2.3 milyon kişi olmakla birlikte, Paris'i çevreleyen banliyöler dahil edildiğinde toplam nüfus 10 milyon kişiyi aşmaktadır. Île-de-France Bölgesi'nin kalbi Paris, Kuzey Fransa'daki Seine Nehri üzerinde yer alır. Paris Bölgesi Fransa'nın en önemli ekonomi merkezidir. Tüm dünyada anıtları, sanatsal ve kültürel yaşamı ile bilinen Paris, aynı zamanda dünya tarihinde önemli bir şehir olmakla birlikte, başlıca ekonomik ve politik merkezler arasında yer almakta ve uluslararası taşımacılığın geçiş noktalarından birini oluşturmaktadır. Moda ve lüksün dünya başkenti olan Paris, "Işık Şehir" (Ville Lumière) diye de anılmaktadır.

Avrupa'nın en büyük iş bölgesi La Défense'e ev sahipliği yapmaktadır. La Défense, 560 hektarlık alan, 3,5 milyon metrekare ofis alanı, 72 bina ve 180.000 günlük çalışan ile Avrupa'nın en büyük çok amaçlı iş bölgesidir.

4.1. Türkiye-Fransa İlişkileri

Fransa, beş asırlık köklü ilişkilerimiz temelinde, önemli bir ticari ve ekonomik ortağımız ve nüfusu 650 bini aşan Türk toplumunun yaşadığı önde gelen bir müttefikimizdir.

Türk-Fransız diplomatik ilişkilerinin tarihi 1483 yılına uzanmaktadır. Sultan II. Bayezid, anılan tarihte, Fransa'da tutulan kardeşi Cem Sultan hakkında bilgi almak üzere XI. Louis'ye İlimli (Limni) adasından Yunan kökenli bir Elçi göndermiştir. Osmanlı İmparatorluğu nezdinde mukim ilk Fransız Büyükelçisi Jean de la Forest 1535 yılında göreve başlamıştır. 1535 yılında kapitülasyonların verilmesiyle Fransa, Osmanlı Devleti nezdinde en ayrıcalıklı devlet konumuna gelmiştir. Osmanlı İmparatorluğu, ilk Büyükelçisi Yirmisekiz Mehmet Çelebi'yi 1721 yılında Fransa nezdinde atamıştır.

Türkiye ile Fransa arasındaki ilişkilerin temelini Kurtuluş Savaşı sırasında imzalanan 20 Ekim 1921 tarihli Ankara Antlaşması oluşturmaktadır.

Fransa'da, tahminlere göre 300 bini Fransız vatandaşlığına da sahip olan, 650 bin civarında vatandaşımız yaşamaktadır. Fransa'da 23-30 Mart 2014 tarihlerinde yapılan yerel seçimler sonucunda, 16'sı Belediye Başkan Yardımcısı ve 184'ü Belediye Meclis üyesi olmak üzere 200 Türk kökenli İl Meclislerine seçilmiştir. Bir önceki yerel seçim sonuçları (103) dikkate alındığında, başarılı olan Türk kökenlilerin sayısında önemli bir artış yaşanmıştır. Öte yandan, İçişleri Bakanlığının verilerine göre, ülkemizde 508'i çalışma, 411'i öğrenim ve 2.233'si muhtelif nedenlerle olmak üzere toplam 3.152 Fransız vatandaşı ikamet etmektedir.

2015 yılında ülkemizi ziyaret eden Fransız turist sayısı 847.259 olmuştur.

4.1.1 Türkiye-Fransa Dış Ticareti

2015 yılında Türkiye-Fransa ikili ticareti hacmi 13,4 milyar Dolar olmuştur (ihracat: 5,8 milyar Dolar, ithalat: 7,6 milyar Dolar). Fransa 2015 yılında %4,1 pay ile en fazla ihracat yaptığımız ülkeler sıralamasında altıncı, %3,7 pay ile en fazla ithalat yaptığımız ülkeler sıralamasında yine altıncı sırada gelmiştir.

Fransa'ya ihracatımızın ilk üç kalemi karayolu taşıtları, giyim eşyaları ve aksesuarları, elektrikli ev aletleri; Fransa'dan ithalatımızın ilk üç kalemi ise uçaklar ve hava araçları, demir-çelik mamulleri, otomobil aksam ve yedek parçalarıdır.

Türkiye'de toplam 1.366 Fransız sermayeli şirket faaliyet göstermekte olup, Fransa ülkemizde en fazla yabancı sermayeli şirket bulunduran 10. ülke konumundadır. 2002-2015 döneminde Fransa'nın Türkiye'deki yatırımlarının toplamı 6 milyar 759 milyon Dolar'a yükselmiş olup, Fransa bu dönemde ülkemize en çok yatırım yapan ülkeler arasında 10. sırada yer almaktadır.

Fransa'daki temsilciliklerimiz tarafından anılan ülkede faaliyet gösteren 47 Türk firması tespit edilmiş olup, bahse konu firmaların toplam yatırım stoğu yaklaşık 750 milyon Dolar değerindedir. Türk firmalarının ağırlıklı olduğu alanlar enerji, mobilya ve teçhizat, tekstil ve giyim, ulaştırma, elektrikli ev aletleri, finans, plastik maddeler, depolama, lojistik, muhtelif hizmetler (restorasyon, tamir ve onarım), kimyasal ürünler (ambalaj), otomobil yedek parça üretimi, tarım ve gıda ürünleri pazarlama, cam ve seramik gereçlerdir.

5. PROGRAMIN İCRASI

Karacadağ Kalkınma Ajansı Heyeti, 15 Mayıs 2016 Pazar günü yerel saatle 13.50’de Berlin’e varmıştır. 15-18 Mayıs tarihleri arasında Almanya’da ve 19-21 Mayıs 2016 tarihleri arasında Fransa’da gerçekleştirilen ziyaret, görüşme ve temasların ardından 21 Mayıs 2016 tarihinde Türkiye’ye dönmüştür.

5.1. Alman Arkeoloji Enstitüsü Ziyareti

Ajans Heyeti, Almanya’daki ilk ziyaretlerini 16 Mayıs 2016 tarihinde Alman Arkeoloji Enstitüsü’ne gerçekleştirmiştir. Enstitü binasında gerçekleşen görüşmede Arkeolog Lee Clare tarafından bir sunum gerçekleştirilmiştir.

1829’da Roma’da bir araştırma merkezi olarak tasarlanan Alman Arkeoloji Enstitüsü, Eduard Gerhard tarafından kurulmuştur. 1832’den itibaren Berlin merkezli çalışan Enstitü, kuruluş amacına paralel olarak çeşitli alanlarda çalışmalar yapmaktadır. Bunların başlıcaları; Klasik Arkeoloji, Tarih Öncesi Arkeolojisi, Ortadoğu, Mısır ve Avrupa Dışı Ülkeler Arkeolojisi, Arkeoloji İnşası, Eski Tarih ve Epigrafi alanlarıdır.

Söz konusu alanlarda çalışma yürütebilmek adına dünyanın çeşitli yerlerine dönemsel ve kalıcı ofisler açılmıştır. Günümüzde halen faal olarak çalışmakta olan ofisler Atina, İstanbul, Kahire, Frankfurt ve Madrid’de bulunmaktadır. Roma Ofisi, UNESCO’nun girişimiyle, 1945 yılında International Union of the Institutes for Archaeology, History and Arts in Rome adlı kuruluşun kapsamına alınmıştır.

20 departman ve 200’den fazla çalışanı ile dünya çapında işbirlikleri, kütüphane ve bilimsel kitaplara erişim, öğrencilere staj imkanı, restorasyon çalışmaları, atölye çalışmaları, hibe ve burslar ve kültürel mirasın korunması gibi çalışmalar yürütmektedirler.

Ajansımızın nihai faydalanıcısı olduğu ve Avrupa Birliği IPA fonu ile desteklenen “Şanlıurfa’da Tarih Yeniden Canlanıyor Projesi” kapsamında Göbeklitepe’nin üst örtüsü yapılacaktır. Alman Arkeoloji Enstitüsü, Göbeklitepe kazılarının yapılmasını sağlayan ve devam eden kazılarının yanı sıra koruma amaçlı yapılması planlanan üst örtü sisteminin projelendirilmesi, uygulaması ve denetlenmesinde de yer alacaklardır.

Resim 1: Alman Arkeoloji Enstitüsü Ziyareti

Enstitünün, Göbeklitepe’de yürütmekte olduğu çalışmalar 3 başlık altında değerlendirilebilir. Ajansımızın faydalanıcısı olduğu IPA kapsamında destek alan proje ile Göbeklitepe üst örtü projesinin hazırlanması; Alan Yönetim Planı çalışmalarına destek verilmesi ve Göbeklitepe’nin UNESCO Dünya Kültürel Miras Listesine dahil edilmesi için başvuru dosyasının hazırlanması çalışmalarına destek verilmesi proje kapsamındaki faaliyet alanlarıdır. 2016 yılının sonuna kadar üst örtü sistemi ile Göbeklitepe’nin koruma altına alınması planlanmaktadır.

Sunumda ayrıca, Göbeklitepe’de 2. ve 3. kazı alanlarında yapılan kazılarda rastlanılan yeni bulgular ve bu bulguların tanıtıldığı bilimsel yayın, konferans ve çeşitli platformlar anlatılmıştır.

5.2. Adlershof Teknoloji Parkı Ziyareti

Ajans Heyeti Almanya’daki ikinci ziyaretini 17 Mayıs’ta Adlershof Teknoloji Parkına gerçekleştirmiştir. Ziyaret sırasında kurum yetkilisi Johannes Bense tarafından kurum ve faaliyetlerine ilişkin bir dizi bilgilendirme yapılmıştır.

Adlershof Teknoloji Parkı, başkent Berlin’de, 4.2 km alana sahip, bünyesinde optik, yenilenebilir enerji ve fotovoltaiik, bilgi işlem ve medya, biyoteknoloji ve çevre ile mikrosistem sektörlerinin yer aldığı, yaklaşık 16 bin kişinin çalıştığı bir teknoloji geliştirme alanıdır. Berlin’in güneydoğusunda yer alan bu alan havayolu, demiryolu ve küresel şirketlerin yönetim merkezlerine yakın bir konumda bulunmaktadır.

Resim 2: Adlershof Teknoloji Parkı Ziyareti

Adlershof, önceleri ilk motorlu uçakların inebildiği bir havaalanı olarak kullanılmıştır. Ar-Ge konusunda özellikle uzay teknolojileri konusunda 100 yıllık bir geçmişe sahiptir. I. Dünya Savaşı’ndan sonra bir film platosu olarak kullanılan bu alan medya sektörünün bu alanda gelişmesine katkı sağlamıştır. Doğu Alman Radyo kanalının da ilk kurulduğu yer burasıdır. Birleşmeden önce bu alan tıp, yenilenebilir enerji ve uydu teknolojileri alanında ileri düzeydeydi. Bu dönemlerde bu alanda 25 bin bilim insanı çalışmaktaydı.

2000’li yıllarda Humboldt Üniversitesinin 6 Bilim Enstitüsü burada kurulmuştur. Bu Enstitülerde eğitim alan öğrencilerin sanayiye katılımları daha kolay olmaktadır. Bu alanda faaliyet gösteren 3 üniversitede toplamda 7 bin öğrenci eğitim görmektedir.

Bu Teknoloji Geliştirme Bölgesinin 2015 yılı toplam cirosu 1,8 milyar Avrodur. 2015 yılında bir önceki yıla oranla % 1,5 büyüme gösteren kurum Almanya’nın en büyük teknoloji parkıdır. Bünyesinde 8 Teknoloji Merkezi, 3 Kuluçka Merkezi, 11 tane hiçbir üniversiteye bağlı olmayan Araştırma Enstitüsü, 100 özel firma, 16 bin çalışan ve toplamda 7500 öğrenci yer almaktadır.

Wista Management Unit denilen kamu özel ortaklığı bir girişim tarafından yönetilmektedir. Kamudan tek ortak üye Berlin Eyaleti Hükümetidir. Kendine ait bütçesi ve sermayesi bulunmakta olup firmalardan da karları üzerinden bir pay alınmaktadır.

5.3. OC3 Enerji A.Ş. Ziyareti

Ajans Heyeti 18 Mayıs’ta Almanya’nın silikon vadisi sayılabilecek bir bölge olan Leipzig şehrinde kurulu OC3 Enerji fabrikasına ziyaret gerçekleştirmiştir. Fabrika yetkilileri Fırat Aytaş, Ceyhun Derinboğaz ve Melih Ballıkaya tarafından fabrikanın faaliyetlerine dair sunumlar gerçekleştirilmiştir. Yapılan sunumlarda şu bilgiler aktarılmıştır:

2015 yılına kadar Solarion'a ait olan tesis, 2015 yılında uzmanlık alanı çatı uygulamaları olan Nuh Holding tarafından satın alınmış ve üretimleri kendi ihtiyaçlarına göre özelleştirilmiştir. Fabrika bünyesinde, kendi uzmanlık alanı olan çatı uygulamalarını fotovoltaik paneller ile birleştirecek şekilde PV panel üretimi, solar enerji depolama Ar-Ge çalışmaları ve nano-malzeme geliştirme faaliyetleri yürütülmektedir.

Resim 3: OC3 Enerji A.Ş. Ziyareti

OC3 Enerji tarafından üretilen paneller diğer piyasa ürünlerinden farklı olarak alüminyum çerçeveye, mekanik ve çelik yapılara gerek kalmayacak şekilde direkt çatıya uygulanabilmektedir. Bu zorunlulukların ortadan kalkması ile çatı uygulamasında yapı üzerine gelebilecek yük diğer piyasa ürünlerine kıyasla % 50 ile % 80 arasında bir azalma göstermektedir. Ülkemizde yapılar güneş enerji teknolojilerinin gelişimi hesaba katılmadan yapıldıklarından dolayı çatılar ve binanın statik yapısı bu yükleri kaldıramamaktadır ve dolayısıyla yeterli verim alınması zorlaşmaktadır. Ancak OC3 Enerji tarafından, membran malzemeye hücrelerin lame edilmesi ile üretilen ürünler, bu yük problemini çözmesinin yanı sıra çatının delinmesi, akıntı oluşması vb. problemleri de ortadan kaldırmaktadır.

Solar enerji sistemlerinin temel sıkıntılarının biri rüzgar, dolu, yağmur gibi doğa olaylarına karşı dayanıklılığı ve yük taşıma kapasitesidir. Özellikle kışın yoğun kar yağışı olan bölgelerde yük taşıma büyük problem teşkil etmektedir. Membrana lame edilen hücreler sayesinde, çatıyı delmeden çatı izolasyon malzemesi gibi çatıya yapıştırılabilen OC3 solar panelleri statik yük, yük taşıma ve rüzgar gibi olaylara karşı kullanıcıya büyük oranda avantaj sağlamaktadır.

5.4. BMW Motorrad Fabrikası Ziyareti

Ajans Heyeti 18 Mayıs'ta BMW Motorrad Fabrikasına ziyaret gerçekleştirmiştir. Firma temsilcilerinden Per Ankersen tarafından fabrika hakkında bilgilendirme sunumu yapılmış ve bir diğer fabrika temsilcisi Nilay Yılmaz eşliğinde üretim alanları ziyaret edilmiştir. Firma yetkilileri şu bilgileri aktarmıştır:

BMW Motorrad Fabrikası, BMW küresel markasının motosiklet üreten bölümüdür. Üretim alanı dünyanın farklı bölgelerinde yer almakla birlikte en büyük üretim merkezi başkent Berlin'de yer almaktadır. BMW'nin 2015 yılında tüm üretim segmentlerinde elde ettiği toplam ciro 92 milyar Avrodur ve tüm segmentlerde satılan ürün sayısı 2.247.485'tir. Bu sayının 136.963 tanesini motosiklet satışı oluşturmaktadır. BMW şirketinin dünya genelinde 122.244 çalışanı bulunmaktadır.

Resim 4: BMW Motorrad Fabrikası Ziyareti

BMW Motorrad firması motosiklet satışını sağlayan BMW markasıdır. 2015 yılında 2 milyar Avroluk bir ciro elde etmiştir. Bu cirodan 180 milyon avroluk bir kar sağlamıştır. Dünya genelinde motosiklet üretiminde toplamda 3.000 çalışını bulunmaktadır. En fazla motosiklet üretilen yer 151 bin ile başkent Berlin'deki fabrikadır. Üretilen motosikletler içerisinde en fazla satışı yapılan R 1200 GS modelidir. 2015 yılında bu modelden 23.700 adet satılmıştır.

En fazla satış yapılan ülkeler Alman iç piyasası ile birlikte Amerika ve Fransa'dır. En büyük pazarı Almanya'da yer almaktadır. Dünya ölçeğinde markanın en büyük rakibi Harley Davidson'dır. 2008 yılındaki Avrupa merkezli ekonomik krizden dolayı satış rakamlarında düşüş yaşanmıştır. Fakat BMW'nin motosiklet pazarındaki payı satışların düşmesine rağmen artmaktadır. Dünya genelinde 27 ülkeye satış yapılmaktadır. En büyük pazar payına sahip olduğu ülke ise İngiltere'dir.

Çok farklı segmentlerde motosiklet çeşitleri mevcuttur. 6 segmentte toplam 25 farklı model yer almaktadır. İlk motosiklet 1923 yılında üretilmiş olup 2011 yılında iki milyonuncu motosiklet üretimi yapılmıştır. Fabrika alanında meslek okulu öğrencileri de eğitim almaktadır. 2016 yılında firma 100 milyon Avroluk yeni bir yatırım yapmayı planlamaktadır.

5.5. Kuzey Fransa Yatırım Ajansı (Nord France Invest) Ziyareti

Ajans Heyeti tarafından 19 Mayıs'ta Fransa'nın Lille şehrinde hizmet veren Kuzey Fransa Yatırım Ajansına ziyaret gerçekleştirilmiştir. Kurum yetkilisi Omar Layachi tarafından bölge ve kurum hakkında yapılan bilgilendirme sunumunda şu bilgiler aktarılmıştır:

Fransa'nın ikinci büyük sanayi bölgesi sayılan Kuzey Fransa (Nord France) Bölgesi Lille ve Amiens şehirlerinden oluşmakta olup yaklaşık 6 milyonluk bir nüfusa sahiptir. Lille, 2004 yılında Avrupa Kültür Başkenti seçilmiştir. Belçika sınırında yer alan Lille 1,1 milyonu aşan toplam nüfusuyla Fransa'nın Paris, Marsilya ve Lyon'dan sonra en kalabalık 4. şehridir.

Kuzey Fransa Sanayi ve Ticaret Odası ile aynı çatı altında hizmet vermekte olan Nord France Invest, 20 çalışını ile yerli ve yabancı yatırımcıların bölgelerinde yatırım yapmaları konusunda rehberlik yapmaktadır.

Nüfus olarak Fransa'daki 13 bölge arasında 4. bölge olan Kuzey Fransa'da hizmet veren Ajans, Fransa Ulusal Sanayi Planı çerçevesinde hem yerli ve yabancı yatırımcılara yönelik gelen talepleri değerlendirilmekte hem de kendi bölgelerinde eksikliğini hissettikleri alanlar için yerli ve yabancı yatırımcıları davet etmektedir. Organizasyon şemasında Ofis Proje Tanımlama, Proje Geliştirme, İletişim ve Muhasebe birimleri yer almaktadır.

Resim 5: Nord France Invest Ziyareti

Nord France Invest yatırım çekmeye çalışan bütün kurumlar gibi bölgesinin avantajlarını potansiyel yatırımcılara tanıtmaktadır. Potansiyel yatırımcılar için gerçekleştirilen faaliyetler aşağıdaki gibi tanımlanmıştır;

- Yabancı yatırımcının olduğu ülkeye bilgi verme ve ikna etmek için ziyaret gerçekleştirilmesi,
- Potansiyel yatırımcılarla birlikte bir iş planı hazırlanması,
- Nord France bölgesine gelinerek incelemeler yapılması ve olası işbirliği görüşmelerinin yapılması,
- 6 ay içerisinde şirket kurulumunun gerçekleştirilmesi,
- Yatırım teşvik başvuruları yapılması,
- Firmanın ihtiyaç duyduğu personel seçiminin firma ile birlikte gerçekleştirilmesi,
- Pazar alanlarının çalışılması,
- Ekonomi ekosistemine entegrasyonu ve uluslararasılaşma gibi çalışmaların gerçekleştirilmesi.

Yukarıda sayılan adımların tamamı firma ile birlikte 1 yıl içerisinde tamamlanmaktadır.

6. GENEL DEĞERLENDİRME

Karacadağ Kalkınma Ajansı Heyeti, 15-21 Mayıs 2016 tarihleri arasında Almanya ve Fransa'ya gerçekleştirmiş olduğu çalışma ziyareti kapsamında kalkınma, Ar-Ge, teknopark ve yenilenebilir enerji alanlarında önde gelen kurum/kuruluş ve özel sektör temsilcileriyle görüşmeler gerçekleştirmiştir. Söz konusu görüşmeler neticesinde her iki ülkeye ilişkin yapılan değerlendirmeler şöyledir:

6.1. Almanya'ya İlişkin Değerlendirmeler

Almanya, 81 milyonluk nüfusu ve yıllık 1,5 trilyon doları aşan ihracat performansı ile ABD ve Japonya ile birlikte dünyanın en önemli sanayileşmiş ülkeleri arasında kabul edilmektedir. Almanya Avrupa'nın en büyük sanayiine sahiptir. Gelişmiş ülkelerin çoğundan farklı olarak Alman ekonomisinin temeli, üretim ve üretime bağlı hizmetlerden oluşmaktadır. Almanya, Avrupa Birliği'nin lider ülkesi ve en büyük pazarı konumundadır. Ekonomideki bu performans özellikle dış ticaret sayesinde elde edilmiştir. Almanya, sahip olduğu bu ekonomik güç sayesinde Avrupa'daki siyasi, ekonomik ve ticari oluşumlarda daima kilit rol oynamıştır.

Bölgemiz açısından öne çıkan sanayi, teknoloji geliştirme merkezleri ve yenilenebilir enerji alanlarındaki önemli ülkelerden biri olan Almanya'daki ilgili kurum/kuruluşlara görüşmeler yapmanın ve üretim alanlarını yerinde ziyaret etmenin oldukça faydalı ve gelecekteki çalışmalar için yol gösterici olduğu değerlendirilmiştir.

6.2. Fransa'ya İlişkin Değerlendirmeler

Fransa dünyanın dokuzuncu büyük ekonomisi olup 66 milyonluk nüfusu ve 1,23 trilyon dolarlık yıllık dış ticaret hacmiyle büyük bir ticari güç konumundadır. Fransa, Avrupa'nın iktisadi açıdan güçlü ülkelerinden biridir. Tarım ürünleri bolluğu ve çeşitliliği ile Avrupa Birliği içinde birinci sırada yer almasının yanı sıra, sanayisi oldukça güçlü bir ülkedir.

Ayrıca yıllık ağırladığı 80 milyondan fazla turistle Fransa, dünyada en çok ziyaret edilen ülkedir. Fransa, coğrafi konumu itibarıyla Avrupa Birliği'nin merkezinde yer almakta olup Birliğin diğer ülkelerinde bulunan önemli sanayi ve ticaret noktalarına ulaşımında ideal bir kavşak noktası niteliğini taşımaktadır.

Ziyaret edilen Yatırım Ajansı ile gerçekleştirilen tecrübe paylaşımının Ajansın Bölge tanıtımı ve Bölgeye yatırımcı çekme faaliyetleri için oldukça önemli olduğu değerlendirilmiştir.

KAYNAKÇA

-
- T.C. Ekonomi Bakanlığı Ülke Raporları, <http://www.ekonomi.gov.tr/>
 - The World Factbook, <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/gm.html>
 - The World Factbook, <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/fr.html>

